Vastaus kirjalliseen kysymykseen KK 377/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen yksinyrittäjien verovähennyskelpoisista liikunta- ja kulttuuriseteleistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Savolan /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 377/2017 vp:

> *Aikooko hallitus ryhtyä toimiin yksinyrittäjien työkyvyn ylläpidon parantamiseksi mahdollistamalla verovähennyskelpoiset liikunta- ja kulttuurisetelit?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tuloverolain 69 §:n 5 momentin mukaan työnantajan järjestämänä verovapaana henkilökuntaetuna pidetään myös enintään 400 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Työntekijän omaehtoisella toiminnalla tarkoitetaan sitä, että työntekijä voi harrastaa itse valitsemanaan ajankohtana ja valita harrastuspaikan ja -tavan useiden eri vaihtoehtojen joukosta. Edun järjestämistapa voi olla esimerkiksi liikuntaan ja kulttuuriin tarkoitetut setelit ja niiden yhdistelmät. Työnantaja voi näin tukea työntekijöidensä omaehtoista liikuntaa ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä.

Omaehtoisen liikuntatoiminnan järjestämiseen liittyy samat rajoitukset kuin muuhunkin verovapaaseen virkistys- ja harrastustoimintaan. Toiminnan on oltava työnantajan järjestämää, tavanomaista ja kohtuullista sekä koko henkilöstölle suunnattua. Lisäksi verotonta liikuntaetua, kuten liikuntaseteliä, käytettäessä on voitava varmistua siitä, että etua käyttää se henkilö, jolle työnantaja on edun antanut.

Kaikki verovapaat henkilökuntaedut ovat pääsääntöisesti työnantajan palkansaajalle järjestämiä etuja, joiden avulla työnantaja voi edistää työntekijöiden työssä jaksamista ja parantaa heidän suorituskykyään samoin kuin motivoida työntekijöitään ja lisätä viihtyvyyttä työpaikalla.

Elinkeinotoiminnassa vähennyskelpoisia ovat ainoastaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneet menot ja menetykset. Tällaisia menoja ovat muun muassa elinkeinotoiminnassa työskennelleiden henkilöiden palkat. Myös työntekijöille tarjotuista erilaisista etuuksista aiheutuneet kustannukset, kuten kustannukset työnantajan tarjoamista liikuntapalveluista, ovat työnantajan verotuksessa vähennyskelpoisia. Näiden kulujen ei kuitenkaan voida katsoa liittyvän edunsaajan tulonhankintaan, joten työntekijän tai elinkeinonharjoittajan itsensä maksamina vastaavat kulut eivät ole tulonhankkimiskuluina vähennyskelpoisia.

Osakeyhtiö ja henkilöyhtiö ovat erillisiä oikeushenkilöitä ja osakas on niistä erillinen henkilö. Osakas voi tehdä työtä yhtiölleen ja nostaa tekemäänsä työtä vastaavaa palkkaa yhtiöstään. Tä-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KK 377/2017 vp

män vuoksi osakkaisiin pätevät samat säännöt kuin yhtiön muihin työntekijöihin eikä yrittäjälle synny veronalaista tuloa, jos hänen yhtiöstään saamat tavanomaiset henkilökuntaedut ovat vastaavat kuin muillakin työntekijöillä. Osakeyhtiön ja henkilöyhtiön työskentelevä osakas voi saada omaehtoisen kulttuuri- ja liikuntatoiminnan verovapaasti, kuten muutkin palkansaajat.

Liikkeen- tai ammatinharjoittajan toiminta ei tapahdu erillisen oikeushenkilön muodossa. Liikkeen- tai ammatinharjoittaja voi palkata työntekijöitä, mutta hän ei itse voi olla itsensä kanssa työsuhteessa. Tällöin liikkeen- ja ammatinharjoittajaan ei voida verotuksessakaan kytkeä samoja sääntöjä kuin mitä työnantajan ja työntekijän väliseen suhteeseen liittyy. Keskeistä on esimerkiksi se, että liikkeen- tai ammatinharjoittaja ei voi nostaa palkkaa toiminnastaan. Edes puhtaasti palkanluontoiset nostot elinkeinotoiminnasta eivät siis ole vähennyskelpoisia, joten tällöin on vaikea kytkeä vähennyskelpoisuutta joidenkin etujen nostamiseen elinkeinotoiminnasta. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla ei ole työnantajaa, joka maksaisi palkkaa, tarjoaisi virkistystoimintaa tai järjestäisi muita henkilökuntaetuja. Verojärjestelmä on näin ollen erilainen, koska myös toiminta ja olosuhteet ovat erilaiset.

Jos liikkeen- tai ammatinharjoittajalla on työntekijöitä, hän voi järjestää työntekijöille kollektiivisia virkistys- ja harrastustoimintatilaisuuksia ja olla itse mukana. Tällöin kustannukset ovat vähennyskelpoisia myös hänen itsensä osalta.

Liikkeen- ja ammatinharjoittajien asemaa on parannettu vuoden 2017 alusta käyttöönotetulla yrittäjävähennyksellä. Lisäksi hallituskaudella on kevennetty ansiotulojen verotusta ensi vuodelle ehdotetut muutokset huomioon ottaen noin 1,3 miljardilla eurolla. Ansiotulojen verotuksen keventäminen kohdistuu myös yrittäjien ansiotulona verotettavaan osuuteen.

Helsinki 6.10.2017

Valtiovarainministeri Petteri Orpo